

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Conciones siue Conceptvs Theologici Ac Prædicabiles R.
D. Petro Bessæi SS Theol. Doct. Reg. Galliar. Oratoris**

Besse, Pierre de

Coloniae Agrippinae, A. M.DC.XXIX

Feria V. Post Domin[icam] Passionis.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56232)

quibus concessum est, esse populum tuum & oues pascuæ tuæ, velut oues agnosce, vt oues conferua; & gratiam nobis elargire, vt semper sanctam vocem tuam audire, eique velut oues morigeræ obsecundare possimus. Præsta etiam, ô bone pastor, vt quando vespera illa ingruerit, qua oues tuas ouiles inclusurus, & ab hædis sequestraturus, in iudicij scilicet extremi die, in ouium tuarum numero recenseri mereamur; & inter oues locum prestes, & ab hædis nos sequestres. Effice denique Domine, vt cum te hic in terra bonum Pastorem habuerimus, in cælesti tandem habitaculo te vt glorificatorem & præmium habeamus, Amen.

FERIA V. POST DOMIN. PASSIONIS.

Partitio.

- I. Maturandam esse poenitentiam.
- II. Qualis hæc peccatrix fuerit & poenitens.
- III. Qualis eius poenitentia.
- IV. De la. hymis Magdalena.
- V. De captiuitate eiusdem.

Ecce mulier qua erat in ciuitate peccatrix. Luc. 7.

FIGURA.

Par. 9.

Cum Regina Saba è longinquis regionibus ad Regem Salomonem, eius audientia sapientiam venisset, & multa ei aromata & auri talenta plurima attulisset; ne forte ingrati tudinis rex argueretur, & vt simul magnificentiam & splendorem illi testatum faceret, multo maiora ei munera, cum quibus regina dona minime comparanda erant, contulit. Respondet hæc historia quam perfectissime ei quam hodiernum nobis Euangelium representat. Hæc namque omnium peccatorum maxima, ac regina quodammodo, ad verum & pacificum Salomonem, Christum Dominum accedens, ac pretiosa quædam illi offerens vnguenta humaniter admodum ab eo habetur: quin ipse Dominus, ipsa inquam li-

beralitas, quo magnificentiam suam mundo testatam faceret, multo ei ampliora confert quam acceperat, amorem inquam suum, gratiam, benedictionem, omniumque peccatorum remissionem, quæ infinitis partibus vnguentis tuis cariorea sunt ô Magdalena. Peccatori igitur, ô peccatores, de peccatrice loquendum est; aures præbete, ego linguam: sed quoniam imbecillitatis tenuitatisque mihi conscius sum, opem cælitus aduocare, ac gloriosæ Virginis preces interponere necesse est. Quocirca eam omni humilitate cum Gabriele Archangelo salutemus, recitantes:

AVE MARIA.

Dum filij Israël captiuitate Ægyptia egresserentur, ac iugo seruitutis Pharaonica se eximerent, tanta id celeritate peractum est, vt vrgentibus exire Ægyptijs, tempus non suppeteret panem iam semipistum coquendi, nam teste S. Scriptura: *Tulit populus con-* I. Exod. 11.
spem iam farinam antequam fermentaretur, & ligans in pallis posuit super humeros suos. Sæpe Figure qui-
 pius mecum ipse tacitus perpenti, quod bus ostentiam sub his inuolucris mysterium lateret: dicitur non
 at nihil hic aliud designatum puto, quam a esse differē-
 nitiam, quæ jam diutius sub tyrannico pec-
 cati iugo captiua detenta est, statim ac mon-
 stri huius deformitatem agnoscit, secumque
 firmiter statuit, eodem se iugo eximere, &
 Ægypto egredi, adeo celerem & festinan-
 tem in exeundo esse debere, vt rebus ad vi-
 tam necessarijs neglectis nihil aliud spectet,
 quam vt celerrime rubrum Sacramentorum
 mare ingredi, & in desertum poenitentia,
 velut in locum securitatis fugere queat. Ad-
 jungo ad hæc, repentinam hanc ex Ægypto
 egressionem demonstrare, animæ quæ
 in peccato est, omni ratione connitendum
 esse, vt è peccato se quantocyus proripiat,
 & quamprimum ad poenitentiam non secus
 atque asylum confugiat. Ad imitationem
 scilicet quatuor illorum animalium, de qui-
 bus Ezechiel propheta, quæ ibant & reuerte-
 bantur, ad modum fulguris coruscantis: Ezech. 1.
 non aliter namque peccatrices animæ, quæ
 per hæc animalia designantur, ire è pecca-

ro, & reuerti, ad gratiam nimirum, adq; pœnitentiam, instar fulguris properare debent, statim sc. absque mora, & sine tergiversatione vlla.

Conceptus naturalis.

1. Reg. 10.

In peccato relinquendo opus est festinato.

Cum Deus filios Israël agnum Paschalem festinanter comedere iuberet, & quidem integrum, nihil vt ex eo in crastinum remaneret; aliud nihil hoc mandato voluit innuere, quam omni diligentia salutem nobis procurandum esse, peccatum quantocyus relinquendam, nec conuersionem in crastinum differendam. Nam quemadmodum echinus spinis & aculeis obfitus, quo diutius parere differt, & quo maiores in enitendo dolores & angustias sustinet; crescentibus namque aculeis & partus dolores crescere verisimile est. Non aliter cum peccatore agi putandum est: quo enim diutius sanctam conuersionem & pœnitentiam echinus peccatorum differt parere, quo & maiores in ijs pariendis dolores sentit: crescentibus namq; spinis & aculeis, cresunt & difficultates, dolores, & remorsus conscientie. Magnum illud pœnitentium exemplar Dauid, cognito Siceleg, ciuitatem ab Amalecitis esse euersam, & omnes habitatores eius in captiuitatem abductos, à maximo vsq; ad minimum, lachrymatus est, & firmiter mox secum statuit illos stricto gladio insequi, & omnem quam abduxerant prædam armata dextra quamprimum repetere: in quo tam prospero vsus est successu, vt omnes hostes profligari, captiuos redemerit, & vrbis incendium restinxerit; Non vides hic designari, peccator, quamprimum vt peccata in conscientie tuæ opido ignem concupiscentie excitarint, gratias deprædata sint, merita & virtutes captiuas abduxerint; si post clamores & eiulatus in confessione effulos, postque lachrymas contritionis, inimicos tuos, peccata inquam, tua confestim persequaris. eos te haud dubie omnes profligaturum & interuisione deleturum, & vniuersam quam prius amiseras prædam recuperaturum.

Si quando igitur agenda pœnitentie animi tibi dederit Deus, eodem ipso momento opus incipiendum est, nec in crastinum differendum. Primo, quoniam anima

tunc in extremo discrimine constituta est. Videmus namque verbum illud æternum in extrema vitæ necessitate positum, in arbore crucis opem Patris in clamare; Pater tamen, vt humano generi in vltima quoque necessitate constituto, opem ferat, filium deserit. O factum admirabile! ecce & aliud. Vix intrauerat filius prodigus domum paternam, quin statim pater omnibus relictis in eius amplexibus ruat, & exclamet: *Cito afferte primam stolam.* Ideo namque ait, cito, vt necessitatem indicaret, in qua filius ille versabatur. Secundo vero ideo maturanda conuersio est, & quantocyus è peccato exeundum, propter ingens odium; quo diuina maiestas peccatum prosequitur; quod adeo extremum est, vt ipsa mortis supplicium subire vltro voluerit, quo peccatum posset intermori.

An non ingens vobis odium Sampsonis in Philistæos fuisse videtur, Auditores, quando vt vindictam de iisdem sumeret, seipsum simul ruina oppressit: *Moriatur, inquit mories, anima mea cum Philistinis.* At longe maius odium fuit filij Dei in ipsum peccatum, adeo vt se cruci affigi sit passus, quo id ipsum penitus extingueret, omninoq; deleteret: quod Apostolus Paulus demiratus ait: *se crucifigi passus est, vt setus homo nosset simul cum eo crucifigeretur.* Quomodo igitur conuersio maturanda est, quomodo festinato opus, vt è peccato quis exeat, vt animæ laboranti succurratur, vt eadem cum Deo reconcilietur? Et sane vt Deus Ezechie in extremis agenti succurreret, solem & vmbra in horologio passus est retrocedere, omnium rerum creaturarum quodammodo negligens, quas hætenus tanta cura tantaque sollicitudine direxerat: adeo vt non tanti totius vniuersi interitum, quanti pij illius Principis vitam fecisse videatur; & simul maluisse, vt mundi machina fœderibus turbatis & dissolutis pessum iret, quam egregius ille rex è vita discederet: Luculentum profecto exemplum: è quo discere licet animæ salutem omnibus esse rebus præponendum, & omnia potius negligenda; quam vt illa negligatur: cuius rei figuram huc accersam.

Suna-

Magis fi-
gura
dy. 4.

Sunamitis illa mulier cum filium mortuum cerneret, omnia deserit, familiam relinquit, ut Prophetam Elisæum reperiatur, ab eoque vitam filio impetret: cui cum coniux diceret: Non est quod adeo præcipites, neque enim hodie tempus est, *non sunt hodie Calenda, neque Sabbatum.* respondit illa, rem maturare cupiens: *Vadam, stravitq; asinam, & præcepit puero, Propera, nec moram mihi facias in eundo: & hoc age quod præcepi tibi.* O festinantiam & diligentiam singularem! Neve est quod miremini, Auditores, de filij enim salute & vita recuperanda agebatur. Eheu peccator, cum anima peccato mortua est propera ad sacerdotem, velut ad alterum Elisæum festina: & si mundus tibi impedimento esse satagat, dicens: Non hodie confitendi dies aut hora, differas donec Festum aliquod aduenerit, instat jam dies Paschatis, ac tum cum ea teris rite poteris confessionem peragere; dicito deliberate ac constanter, *vadam*: deque conscientia tua constituens, impera seruis tuis, corpori scilicet, & pravis affectibus, ut maturent, nullumq; tibi in via procedere gesti-enti impedimentum afferant.

Sed relictis veteribus hisce figuris, verum hodie pœnitentiæ exemplar nobis proponitur, ac simul demonstratur, quomodo eadem maturanda sit, ac non de die in diem procrastinanda. Videte hic namq; peccatricem Magdalenam, quamprimum ut peccatorum fœditatem agnouit, domo se proripientem, ac velut lymphatam ac bacchantium instar per compita & vicos ciuitatis Ierosolymitanæ discurrentem, ad domum Simonis leprosi sese conferentem, animæ suæ medicum indagantem, inuentique, sese ad pedes projicientem. Historiam Lucas describit: *Rogabas Iesum quidam Phariseus, ut manducaret cum illo, & ingressus domum Pharisei, discubuit, & ecce mulier qua e- at in ciuitate peccatrix.* &c. De hac igitur peccatrice loquendum est, peccatores, sed de peccatrice pœnitentia peccata eluente, aliud hodie non audietis quam suspiria, singultus, lachrymas, contritionem & pœnitentias.

11.
Nomen

Mulier hæc ô mulieres, quam Scriptura

peccatricis nomine nuncupat, soror fuit Martha & Lazari, quem Dominus à mortuis excitarat, Ioan. 11. Habitabat, ut plurimum Ierosolymis, diuitijs affluens, & venustate præcellens: & quoniam duo hæc maxima ad malum irritamenta sunt, peccatrix quoque erat; meretrix. quo eam nomine Euangelista quoque compellat, quod tantundem in Sacris litteris sonat ac meretrix. Cum Bethsabee Dauidis jam in extremis constituti cubiculum esset ingressa, & procidens in genua supplex orasset, ut filius Salomon in regnum paternum succederet, his eum verbis allocuta est: *Ecce Domine mi rex, tu iurasti per Dominum Deum tuum ancilla tua, quod Salomon filius tuus, post te regnaret, & ecce Adonias regnat te ignorante, Domine mi rex, in te oculi respiciunt totius Israel, ut indices eis quis sedere debeat in solio tuo Domine mi rex post te eritque cum dormierit Dominus meus rex cum patribus suis erimus ego & filius tuus peccatores;* ego quidem velut adultera, ille vero ut spurcius apud omnes habebitur.

Erat igitur, ait Euangelium, *mulier in ciuitate peccatrix.* Imitatur hic Euangelista pictorem; hic enim cum egregiam aliquam imaginem pingere statuit, prius eam carbone rudi quadam Minerua delineat, quam ipsa colorum umbrarumq; lumina adiungat. Ipse quoque Lucas, qui alioquin & arte pictor erat, egregiam illam Magdalene pœnitentis tabulam depicturus, victorum fuligine primo eam delineat ac denigrat, & ut peccatricem prius eam spectandam proponit quam nitentes illos ac rutilantes virtutum, vehementis, inquam, amoris contritionis, & lacrymarum colores superadiungat. *Erat mulier in ciuitate peccatrix.* Infelix illa mulier, nulla familiæ suæ nobilitatisque ratione habita, omnem pudorem exuta, sui, honorisque diuini oblita, corpus suum vulgauerat, omniumq; libidini prostituerat; agebat vitam voluptatibus infamem, multosq; Ierosolymæ tum viros, tum adolescentes amoribus suis illaqueatos in exitium secum trahebat, omnique adeo Iudææ scandalum erat.

Quid cogitas Magdalena, itane tui oblitas non

Simile.

es? non reputas ipsa tecum antiqua familia decora, & nobilitatem domus non attendis? an non vides flagitiorum horum probra turpiora esse magisque infamiae in femina tanti nominis, tamque illustri, qualem te omnes norunt, quam in plebeia? Maculae siquidem & labes euidentius apparent in veste serica pertenui, quam in lacerna aliqua canabina: maculae quoque vitiorum magis eminent & exstant in femina honesto & nobili loco nata, quam in plebeia aut triuiali. Et quemadmodum deliquia Lunae ut plurimum maiora sunt, & magis pertimescenda, quam exiguae alicuius stellulae vix apparentis: ita deliquia honoris & famae in vita illustri cuiusdam feminae magis apparent, plusque scandali afferunt quam in simplici & tenui muliercula. Ac veluti rupis quoddam frustum e monte aliquo in imum decidens, multos secum lapillos cadendo trahit: eodem modo cum domina quaedam illustri orta familia clarisque natalibus, in abyssos vitiorum libidinisque praecipit agitur; multas alias, quae eius superingruenti violentiae resistere nequeunt, eadem ruina inuoluat necessesse est.

Conceptus
e Philosophia
de promptus.

Tradunt Philosophi, primum mobile, quod quotidie ab Oriente in Occidentem tendit, omnes secum sphaeras violento impetu trahere, & quodammodo rapere. Equidem ad eundem modum dicere audeam, aliquo magni nominis in peccatum prorupte, & recta ad ipsum violento quodam impetu tendente, multos alios ad delictum pertrahi. An non cogitas haec Magdalena? an non consideras quonam loco agas? nempe in ciuitate sancta Ierusalem, in qua tanta viget religio, in qua leges earumque obseruatio tam exacte traduntur, in qua tot supplicia in pellices & meretrices constituta sunt? quid itane omnia haec in auras abiere, ut tui; honorisque tui oblita, tam tetrum facinus committere audeas? facinus inquam quod perpetuam infamiae notam familiae inuret, honorem tuum denigrabit, animae denique tuae perniciem extremam adferet. Sororem habes adeo piam & sedulam, fratrem virum generosissimum, & omnes adeo amicos nobilitate praestantes: an non haec

omnia te permoueant, ne tantam ignominiae maculam familiae aspergas?

Tria illi potissimum exitij causam existisse compertum est, diuitias nimirum, pulchritudinem, & vestium luxum, quae tria ad omnem libidinem viam sternunt. Hinc interrogatus olim Spartanus quidam, quonam supplicio Sparta adulteri punirentur, respondit: Quomodo Spartae contingeret adulterium, vbi nullus luxus, nullae diuitiae, nulla denique voluptas? Caesar quoque Augustus, luxum vestium vexillum superbiae & nidum luxuriae appellare consueuerat.

Et sane, o mulieres, o Magdalena peccantes, omnia illa crinuum turrita fastigia, omnes illi exotici odores & aromata, omnis illa elegantia & ascititius color & ornatus; aliud reuera dici nequeunt quam vexilla mundi, vanitatis insignia, lubricitatis fomites. Enimvero si Magdalenam interrogauero, quonam ad peccandum via progressa sit, equidem affirmare ausim, eam non alia quam hac, responsuram.

Infelix igitur haec peccatrix, cum diutius in misero illo peccati statu permanisset, caelitus inspirata, atque ad scelus suorum agnitionem perueniens, firmiter secum statuit, tanta eadem poenitentia eluere ac redimere, quanto prius eadem scandalo commiserat. Initio igitur a contritione & dolore sumpto, videas eum subito penitus commutari; foras prodire, ac velut in aciem descendere, per plateas anhelantem & suspirantem discurrere, medicum Iesum querere, ut omnium veniam peccatorum ab eodem impetret, & medelam languoris infirmitatisque consequatur. Huc accedite peccatores, & videre miseram hanc peccatricem foras velut lymphatam prodeuntem. Vagatur per urbem furenti similis, vestibulque dilaceratis aera complet singultibus petus tundit palmis; ora suspirijs, lingua ciuitatibus, totum denique corpus poenitentiae deseruit. Cernite obsecro illam lamentantem, eulantem, discinctam, & passis deformem capillis, Pharisei domum ingredientem; vbi cum Dominum Iesum mensae accumbentem vidisset, omnis honestatis & pudoris oblita, pedibus eiusdem aduoluit,

III.
Conuersio
Magdalene

tur, stringit, fouet, amplexatur, eisdem lachrymis irrigat, capillis capitis sui tergit, vnguentis & aromatibus perfundit, ac mille & iterum mille, iisdem oscula imprimit. O vera penitentia indicia, & euidentia ingentis doloris argumenta!

Huc adeste mulieres, huc accedite Parisienses, & attendite & videre, si est dolor, sicut dolor Magdalene: perpendite vobiscum vtrum similem contritionem, similem penitentiam vquam videritis, vel fando audieritis. Cogitate, quanto modo odio, quo iam horrore peccata, quae ita prius complexa fuerat, prosequatur: an non auditis quomodo omnia eiusdem lamentis iam resonent & planctu trichinum circumquaque reboet: an non auditis quomodo pedes Domini osculando ingemiscat, ac dicat: Quid, fieri ne posse putem huiusmodi me criminum animam ream constituisse. Tene ego offenderim, te inquam Deus meus, tene ego ad iracundiam prouocari? Quid faciam miseram? Cum enim oculos ad te conuerto, contremisco quod in te toties tamque grauius peccando deliquerim; si in me ipsam eisdem conicio, dolore ex crucior & emortor, cum infelicem animam meam statim contemplor. O me igitur prodigam, o omnium me creaturarum miserissimam & infelicissimam! Peccavi in caelum & coram te, & iam non sum digna vocari filia tua. Quo igitur me conuertam? quod iter ingrediar? quo fugies infelix peccatrix? vtrum ad te mi Saluator? at non est verisimile: tu namque ipsa es puritas & munditia, & ego merum peccatum: tu animas exitio eripis, & ego easdem in exitium pertraxi. An igitur ad Patrem illum caelestem? at nulla ad eum me conferendi est ratio: maior est enim iniquitas mea, quam vt coram eo audeam comparere. Ad caelumne igitur? sed oclusus mihi est aditus. Quam obrem o aeterna iustitia, scelerum vindex, ignosce obsecro infortunatae huic peccatrici, tot criminibus obnoxia, tot libidibus & lubricis actibus infami. Quo igitur fugiam a facie tua? Si enim ascendero in caelum, tu illic es, si descendero rursus in infernum, ades.

Tom. 1. Bessai Quadrage.

Recipite, o Magdalena, ad sacros Iesu Christi pedes: illi namque sunt locus refrigerij & peccantium omnium asyllum. His aduolere & eosdem stringendo dicit: *Esse mihi in Deum procellorem & in domum refugij, vt saluum me facias.* non est quippe locus in vniuerso orbis hoc loco tutior. Non fert caelum refractarios Angelos: paradysus peccatores non recipit, sed eosdem cogit exulare. Terra Chore, Dathan, & Abiron cum tabernaculis suis viuentes dehiscens ad inferos deturbat: aqua totum mundum peccatis inuolutum demergit, & diluuium simul inuoluit. Ignis denique quinque florentissimas ciuitates nefandi peccati reas imbre sulphureo deleuit. Ipsa quin etiam creaturae in peccatores armantur, nullaque iis in mundo securitas est, nisi in pedibus Iesu Christi. In illis namque o Magdalena, mulier illa adulterij crimine a Pharisaïs insimulata, eandem quam tu modo ambis, opepem reperit. In illis Samaritana, eiusdem cuius tu criminis rea, gratiam & indulgentiam omnium delictorum obtinuit. In illis denique grauioris illius supplicij quod peccatoribus Deus comminatus erat, dispensatio sita est: cuius rei ecce tibi figuram.

Moses cum acceptis a Deo legis tabulis monte descenderet, & populum aureo vitulo immolantem & sacros honores deferentem videret, indignans & fremens tabulas in montis imo ad solum allisas confregit; quasi dicere voluisset: Abcant iam & valeant leges ad peccatores tam severo supplicio castigandos; de indulgentia omnis iam sit sermo, confringantur tabulae, nec legum adeo rigidarum vlla amplius fiat mentio. Quid porro agis Moses? quid cogitas? quid dicturum putas Dominum, cum viderit tam indignis te modis legem eius exaratam digitis tractare? Erat hoc mysterium, o anima, visibus tuis deseruiens; designabat hoc, ad pedes Iesu Christi (quem Blasias montis olim nomine compellauit, *Montis in ertice montium*) statim atque ille de caelo descendisset, iustitia seueritatisque legem, in gratiam peccantium, ad nihilum redigendam & penitus abolendam. Inter

O o o cere-

Oratio
Magdal.
penitentis
ad Domi-
num.

Luc. 15.

Num. 6.

Gen. 6.

Gen. 19.

Ioan. 8.

Ioan. 4.

Exod. 12.

Figura.

ceteras porro lex erat qua ladipari iubebantur adulteri: verum vidimus superioribus diebus in gratiam muliens, quæ adulterij accusata erat, eamdem legem aboleri, ac quodammodo ex tabulis eradi. Lex quoque diuinæ iustitiæ est, vt peccatores infernalibus supplicijs mancipentur, verum eadem illa ad Christi Iesu, & Confessariorum confessiones excipientium pedes abrogatur & quodammodo violatur. His igitur pedibus aduoluerit Maria & iuuamen reperies.

Esb. 3.

Accessit ad pedes Iesu. O sacri & diuini pedes, quam mihi egregios conceptus procutitis? Formosa illa Esther, cum tremebunda & pauida in conspectu Assueri Regis stetit, pedibus illius supplex aduoluta est. extremitatemque virgæ aureæ, quam rex porrigebat, exosculata est; quo facto tantam in eius oculis gratiam reperit, vt eam plus ceteris mulieribus virginibusque dilexerit, sibi que in vxorẽ adoptarit. *Cumq; vidisset Esther reginam stantem placuit oculis eius, & extendit contra eam virgam auream quam tenebat manu; qua accedens osculata est summitatem virgæ eius.* Hic porro videas formosam illam pellicem Magdalenam, quæ hodie tremebunda ac supplex magni illius Assueri, Christi Iesu conspectui sese offert, eius se se pedibus aduoluentem, magnaq; animi demissione eodem exosculantem, qui erant velut extremitas huius virgæ aureæ, quæ ascendit de radice Iesse; humanitatem vnigeniti Filij Dei representantis. Porro hoc adeo regi gratum existit, vt perfecte illam adamarit, omnia illi peccata remiserit, gratiaq; sua oblata, sibi eam in sponsam adoptarit.

4 Reg. 4.

Sunamitis illa mulier, cum sese olim ad pedes Elisæi Prophetæ profecisset supplex & orans; sua nimia animi demissione vitam filio impetravit. Quod in memoriam reuocans, Magdalena, fiduciam concepit, se, si modo Christi pedibus aduolui dabitur, animæ peccato mortuæ resurrectionem impetraturam.

Pli. l. 8. s. 27.

Refert Plinius ceruam venantium faucium ferro, iaculumq; tergo infixum gestantem, naturali quodam instinctu herbam dictamnium per agros & silvas cursitando inuestigare, & eadem gustata, vel plagæ applicata,

vulneris auxilium inuenire. Videte porro hic miseram ceruam mille peccatorum iaculis confixam, & mille mortalibus vndique plagis fauciata, ad pedes Iesu Christi, veluti ad dictamnium quanto cyus properantẽ, quo vix attigit, quin omnes statim sagittæ excidant, & vulnera animæ eius persanentur. Quid autem factura huc venisti Magdalena. Resoluitur tota in fletum, & lachrymarum æquor effundit.

Lachryma cepit rigare pedes eius. O sanctæ & salutare lachrymæ, vos estis mare illud Conceptus rubrum in quo Ægyptij, id est, peccata submerguntur; vos estis aqua illa in quibus canis Magdala draconum, luxuria illa, adulteria, superbia; omnium vitiorum principia suffocantur & submerguntur. Docuit id me Psalmographus: *Conuassasti capita draconum in aquis.* Vos estis Iordanes illi, in quibus Namamitis lepra, id est peccata, quæ veluti lepra spiritualis sunt, emundantur. Lachrymare igitur Magdalena, submerge dracones illos, emunda lepram, submerge Ægyptios; dicitur, & inclama hodie: *Quis dabit lerem. 61. capiti meo aquam, & oculus meus fontem lachrymarum & pl. raba die ac nocte.* Sit caput tuum hic instar Oceani, & oculi velut torrentes, & plora de die, plora de nocte, quæ comiliti, peccata. Lachrymare rugiter, ac cogites *Math. 27.* velim, Apostolum Petrum, propter lachrymas quas effudit, de peccatore, summum deinde Ecclesiæ caput esse constitutum. *4. Reg. 10.* recordare, Ezechiam propter lachrymas, & intrinsecam cordis amaritudinem, quindecim annis vitæ addidisse. Memento Davidem lachrymis veniam peccatorum obtinuisse: atq; idem omnino tibi euenturum persuade.

Lachrymis cepit rigare pedes eius. Quem admodum namque ad solis radios glacies liquefcit & nix montibus defluit, vnde flumina intumescunt, ac torrentes exundantissimos emittunt: ita videte hic cor peccatricis huius, quod non nisi mera glacies, nisi peccatum; mera iniquitas, mera peruersitas & improbitas erat, ad conspectum Christi Iesu, qui verus Sol iustitiæ est, liquefcere, & illas libidines, impudicos illos intuitus, venereos & lubricos illos aspectus in lachry-

lachrymas resolutos, quæ ex oculis, veluti duobus montibus defluunt, flumina suspiriorum atollere, & pœnitentiæ torrentem producere. De euit hoc me S. Augustinus, at hoc quod sequitur ex Bibliis depromptum est. Erat in vestibulo templi Salomonis, mare quoddam æneum fusile, in quo victima, & quidquid Deo immolandum erat, prius abluebatur. Ipsæ mihi credite, lacrymæ, maria sunt, in quibus cum cor nostrum ablutum & mundatum fuerit, ipsum victima Deo gratissima, & mille hecatombis & holocaustis acceptior, redditur.

Mille vos ô lachrymæ mirabilia producit, & mihi novos & inauditos conceptus. Vix asperferat aqua sacrificij ligna Elias, quin statim prodigiose ignis cœlitus descenderet, & omnia in cineres redigeret: quo aliud nihil designatur, quam orationum nostrarum sacrificio aliquot lachrymarum guttis resperfo, omnia statim igne charitatis, & diuini amoris flamma exardescere. Testis huiusce rei nobis futura est Magdalena: quæ statim vt ligna conuersionis suæ aquis lachrymarum asperit, omne cordis eius sacrificium amore cœlesti cœpit inflammari & incendi. Cataractæ quoque cœli vix referatæ erant, quin statim pluuia vehementior diluuiumq; vniuersale secuta sint, quo omnes omnino mortales, super terræ faciæ habitantes, extincti sunt, & quod Arcam Noe in sublimibus Armenia montibus collocavit. Quid hic dicetis vos Allegoriæ sensus indagatores? an non hæc omnia de Magdalena pœnitente poterunt intelligi? videte namque hic nouum diluuium ex lacrymis Mariæ conctetur, in quo omnis carnalitas, mundi amor, sæculi vanitas & omnes prauis affectus statim submerguntur; & quo anima eius, instar arcæ illius, super cœlestes illos vertices subleuatur. Vere igitur dicere possumus, hic ruptos esse fontes abyssi magnæ, abyssi scilicet iniquitatis, & cataractas cœli apertas, misericordiæ inquam, diuinæ. Verum non satis tibi fuit Maria, oculis lacrymas effundere, nisi & capilli officio suo aliquatenus in pœnitentiâ tua fungerentur.

Et capillis suis tergebas. O rem nouam &

inauditam! ô paradoxa prius non visa aut lecta! Cui vnquam Regi balneum è lacrymis paratum legimus, aut quem vnquam post lauacrum, crinibus mulierum fordes suas deterfisse? Hoc tibi debebatur Domine Rex Iesu Christe, hoc tibi referuarat Maria, de qua Salomon prophetans vaticinatus est: *Vulnerasti cor meum soror mea sponsa, in uno oculorum tuorum, & in vno crine colli tui.* Hodie namq; Magdalena lacrymis oculorum suorum & crinibus capitis, corde tenus te vulnerauit itaque te sauciauit intrinsecus, vt in sui amorem pertraxerit.

Tradit Florus, mulieres Carthaginenses capillos abscidisse, vt mariti iis tortis in bello locò neruorum & funium vterentur, quo de hostibus victoriam consequerentur. Videre vero hic bellatricem quandam Iudæam Christo, quem in sponsum sibi adoptauit, capillos capitis offerentem, vt illos velut funes quosdam adhiberet, quibus hostes, peccata nimirum, funderet, deleteret, ac profligaret. Et quem admodum Sampson fortissimus ille dux, eadem confessus est, omnem suam fortitudinem in crinibus sitam esse; quibus demptis & omne robur perditum iri: sic ô Maria, si modo veritatem fateri velis, certissimum est, omnem precum tuarum efficaciam & energiam hodie in capillis esse collocatam.

O res inauditas! Cum Absalon crinibus superbiret, & inde inanem quandam gloriosam captaret, iisdem ei loco laquei fuerant, quo ex quereu suspensus interit: at Magdalena eisdem hodie per terram spargens, & iisdem pedes Christi Domini tergens, sibi vitam & salutem per eos peperit. Quam obrem sume iam animos Magdalena: effudisti iam lacrymarum mare, iam retia de crinibus tuis contexuisti ante saluatorem Dominum, non potes errare quin eum castibus tuis implices. Ingens profecto miraculum fuit, Apostolos ex piscatoribus marinis, hominum piscatores noua quadam ratione esse constitutos: at non minus hodie prodigium videmus, cum à Magdalena quæ animos virorum adolescentiumque illaqueare, piscari, & irretire consueuerat, Christum illaqueatum & conclusum cernimus. Explicare igitur retia vestra peccatores, explicare, vt magnum

illum Christum Dominum comprehendere valeatis, qui vobis, non secus ac piscis ille Tobiae vitum restituit, oculosque animae vestrae perfanabit.

V.

Simile.

Capillis suis tergebatur. Tot peccata commisit, o crines, tot animas in exitium traxistis, oportet; inquirebat illa, vt vos ego reserem, euellam, & commaculem. Cum Rex aliquis aut Princeps mortuus est, solent milites insignia & arma per terram trahere, atque hoc schemate luctum & cordis dolorem ostendere. Ita quoque hodie fieri videmus: mundo enim, carne, & diabolo qui veluti totius naturae Domini sunt & Principes, in Magdalene anima extinctis; ecce eorum arma & insignia per terram, crines scilicet, vestes & capillorum pompae trahuntur. Hodie quoque generosa illa bellatrix deuicta, tradit arma, quibus Christum tanto tempore oppugnaverat, manus illas delicatas, oculos illos lasciuos, aromata illa exotica; & oscula illa adeo ab omnibus expetita, secuta nimirum Apostoli consiliuntur. *Sicut exhibuisti membra vestra seruire iniquitati ad inuicem, ita nunc exhibe ea seruire iustitia in sanctificationem.*

Rom. 6.

Simile.

Cum incendium domum aliquam inuasit, omnia per fenestras suppellestia eiciuntur; hodie quoque igne diuini amoris animata peccatrix exurente, omnia foras eiciuntur, eiciunt quippe oculi lacrymas, corde suspiria, capite capillos, narthecis inguenta, omnia denique prostruuntur. *Offi* quis te modo in deserta Matilia solitudine commorantem videret Magdalena, per rupes & inuisa reptantem, in antris & speluncis habitantem, & solis ardoribus decoloratam, an non dicere posset, Tunc es formosa illa nympa, quae instar Basilisci animas crinium Ierusalem oculorum tuorum virulentia, & lasciuo aspectu fascinare & attrahere solebas? tunc Babylonica illa meretrix auro & purpura vestita, omnis fornicationis mater & colluuiis? tunc, inquam, quae modo ita mutata es & colore & facie, adeo macilenta, & exosita? *Hac scilicet mutatio dicitur a Excessu.* Vidistis, o mulieres, peccata Magdalene, vidistis etiam poenitentiam:

vidistis peccantem, & poenitentiam vidistis. quam igitur peccantem estis secutae, eandem sequimini & poenitentem: sequimini illam ad pedes vsque Christi Domini, peccata cum illa lacrymis eluite, superbientes & lasciuentes animas exuite, modestiam induite, humilitatem consecretimini, poenitentiam agite, & tandem aliquando audire cum illa merebitis: *Remittuntur tibi peccata tua.* Quamobrem depradico te, o felix peccatrix, virtutum omnium Regina & scaturigo; vti olim & vitiorum libidinumque; video nempe te, quae olim scandali flamma eras & sax, corruptionis exemplum, dissolutionis vexillum, vanitatis speculum, trophaeum lubricitatis, denique peccantium princeps & caput; te, inquam, video, subito in solem aedificationis, lumen exemplaris vitae, virtutum omnium imaginem, pietatis exemplar; humilitatis decus, Reginam demum poenitentium esse commutata. Tu quae ita olim in mundo lasciuieras, tot peccata commiseras, tot animas in ciuitate luxu perdidideras; tot deinde lacrymas poenitens extra mundum effudisti, tot extra mundum virtutes produxisti, tot animas extra mundum tecum ad poenitentiam; & ad salutis semitam traxisti. Hinc totus te orbis obstupescit, caelum & terra te celebrant, tartarus audita tua poenitentia contremiscit. Quare age, sancta & felix ac iam beata peccatrix, nostri, obsecro, recordare, nostri, inquam, qui tot, tamque grauib; diuinam maiestatem criminibus ad iram concitauimus; pro nobis apud Deum intercede, ora & obsecra, vt quoniam ad tui imitationem peccauimus, ad tui quoque imitationem poenitentiam agentes, Christum Dominum videre, sicut ipsa modo vides, in coelesti habitaculo mereamur.

A M E N.

FERIA